

РОЛЬ КУЛЬТУРНОГО КОНТЕКСТУ У ПЕРЕКЛАДІ ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ

Шморгай В. В.

гр. МАУП-15

*Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка
Наук. керівник – к.пед.н., доцент Куца О. І.*

У сучасному світі залученість громадян у політичне життя зростає все більше. Можна стверджувати, що політика та її прояви стають частиною попкультури. Сама по собі попкультура тісно пов'язана із культурним контекстом та впливає на сприйняття та роздуми над певною політичною думкою, яку виражають у політичному дискурсі.

Говорячи про переклад політичних текстів та промов, роль культурного контексту важко переоцінити, адже правильна передача культурного аспекту, який включає традиції та їх особливості, релігію, історію, культурні цінності та соціокультурні норми, є найважчим завданням для перекладача цієї сфери. Загалом, питання щодо того, як правильно передати політичний підтекст та інформацію, яку автор чи спікер намагається донести, зберігши при цьому культурний контекст, є викликом навіть для найдосвідченіших перекладачів, адже відтворення безеквівалентної лексики при перекладі культурного контексту потребує фонових знань, вмінь та навичок. Компетентний перекладач обов'язково повинен враховувати відмінності культурних особливостей обох мов та, відповідно, країн при перекладі політичного дискурсу, адже певні культурні особливості можуть по-різному сприйматись носіями обох мов [1].

Як відомо, політичні тексти та промови часто відсилаються на історичні події чи релігійні особливості, проте у різних культурах сприйняття одних і тих самих подій може відрізнятись та негативно впливати на сприйняття кінцевою аудиторією чи взагалі призвести до неспроможності реципієнта зрозуміти взаємозв'язок цих подій із темою промови чи тексту. Як результат, невдала передача історичної події не забезпечить правильного донесення інформації, закладеної автором. З цієї причини, при перекладі політичного дискурсу часто можна зустріти пояснення історичних подій, які відсутні у культурному просторі носіїв тих чи інших мов. За допомогою цього методу можна досягти адекватної інтерпретації історичних подій та забезпечити адекватну інтерпретацію [2].

Часто політичні промови та тексти містять певні наміри, які передаються за допомогою різноманітного культурного контексту, наприклад, інколи, політичні діячі використовують такий культурний контекст, як музику та кіно для того, щоб збільшити залученість молоді у певних політичних процесах. У таких випадках перекладач зобов'язаний усвідомлювати наміри мовців чи авторів політичного тексту, адже його задачею є збереження цієї особливості у цільовій мові. Слід ретельно обирати еквівалента у цільовій мові. Зберігання тих же прикладів, що й в оригіналі може бути помилковим рішенням, адже носії цільової мови можуть бути взагалі не знайомими з наведеними прикладами, а це, своєю чергою, призведе до того, що наміри не будуть чітко донесені до реципієнта.

Підсумовуючи вищевказану інформацію, можемо стверджувати, що хороший переклад вимагає уваги до культурного контексту та його взаємодії з політичними висловлюваннями. При перекладі політичних текстів та промов, культурний контекст грає вирішальну роль, впливаючи на точність та адекватність передачі змісту. Детальне урахування культурних особливостей обох мов є ключовим у розв'язанні проблем передачі політичного підтексту та інтенцій авторів. З огляду на це, ефективний переклад

політичного дискурсу вимагає глибокого розуміння культурних нюансів та уміння враховувати їх у контексті.

Література:

1. Акоп'янц Н. М., Черненко С. Ю Специфіка перекладу сучасних політичних промов. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019. №42. Том 3. С. 32-36.

2. Каліщук Д. М Лінгвокультурні особливості перекладу політичного дискурсу. Вісник Сумського університету. Сер.: Філологічні науки. 2006. №11(95). Т.1. С. 153-159.

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ НЕНОРМАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ У ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Шулик Д. О.

Гр. Фі-41

Галицький фаховий коледж імені В'ячеслава Чорновола

Наук. керівник – викладач Грабчук В. Б.

Ненормативна лексика – це стилістично знижена, вульгарна лексика, яка не вважається нормою. До неї також відносяться такі поняття як блюзнірство, прокльони, жаргон, а також вульгаризми і суржик.

У англійській мові на позначення ненормативної лексики вживають поняття obscene language, bad language, profanity, swearing, cussing.

Ненормативну лексику у художніх творах використовують для передання емоційного забарвлення тексту та створення колоритного точного образу героя. Відповідно, якщо ненормативна лексика наявна в оригінальному тексті її слід передавати еквівалентами ненормативної лексики мови перекладу і не застосовувати цензуру.

Серед сучасних американських письменників ненормативну лексику часто вживають Стівен Кінг та Волтер Тевіс. Серед сучасних українських письменників ненормативну лексику вживають Лесь Подерв'янський та Сергій Жадан (суржик, вульгаризми, жаргон).

Ось уривок з книги Стівена Кінга «Сяйво»

«GET OUT OF HERE YOU **DIRTY NIGGER** THIS IS NONE OF YOUR BUSINESS YOU NIGGER TURN AROUND TURN AROUND OR WE'LL KILL YOU HANG YOU UP FROM A TREE LIMB YOU **FUCKING** JUNGLE-BUNNY COON AND THEN BURN THE BODY THAT'S WHAT WE DO WITH NIGGERS SO TURN AROUND NOW» [3, с. 252].

Уривок з книги «Сяйво» у перекладі Івана Андрусика 2010 року:

«ЗАБИРАЙСЯ ЗВІДСИ ТИ БРУДНИЙ **НІГТЕР** ЦЕ НЕ ТВОЯ СПРАВА НІПТЕРЕ РОЗВЕРТАЙСЯ РОЗВЕРТАЙСЯ ГЕТЬ АБО МИ ТЕБЕ ВБ'ЄМО ПОВІСИМО ТЕБЕ НА ГІЛЛЯЦІ ТИ **ЙОБАНИЙ** ЧОРНОЗАДИЙ СЕРУН А ТОДІ СПАЛИМО ТВОЄ ТІЛО САМЕ ТАК МИ РОБИМО З НІПТЕРАМИ ТОМУ РОЗВЕРТАЙСЯ ЗАРАЗ ЖЕ НАЗАД» [1, с. 268].

При перекладі «Dirty nigger» як «Брудний нігтер» застосували дослівний переклад поєднаний із транслітерацією заради відтворення колориту та мовної реалії.

До слова «fucking» було підібрано український еквівалент із таким самим найвищим градусом ненормативності. Це слово також можна перекласти як «довбаний» або як «гръобаний» і таким чином зменшити градус ненормативності. В цьому випадку це не буде адекватним перекладом і буде застосовано певної міри цензуру.